

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ—GHERLA. CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învețată

Partea oficială.

Numiri.

Onoratul *Vasile Iobagiu*, preot nouhirotonit, este numit administrator local la parohia *Ponorel* (D. Munților Apuseni).

Din șed. konz. 11 Noemv. 1931.
Nr. 6275.

Onoratul *Tiberiu Fetti*, preot nouhirotonit, este numit administrator local la parohia *Poieni* (Vicariatul Rodnei).

Din șed. konz. 11 Noemv. 1931.
Nr. 6276.

Neecrolog

Cu durere anunțăm Veneratului Cler, că Mult Onoratul *Nicolae c. Pop*, fost paroh-protopop onorar în Groși (tractul Lăpușului) a repausat în Domnul în ziua de 3 Noembrie a. c. în anul 75 al vieții și 48 al preoției.

Onorat Frățiile Voastre să aduceți la Altarul Domnului rugăciunile pii îndatinate pentru odihna sufletului adormitului în Hristos Frate.

Din șed. konz. 14 Noemv. 1931.
Nr. 6285.

Plata impozitelor pe anul 1931.

Aducem la cunoștința Veneratului Cler ordinul Ministerului de Finanțe Nr. 358977 din 17 Noembrie 1931.

„Ministerul Finanțelor Direcția Con-

tabilității Serviciul Cheltuielilor No. 358977 din 17 Noembrie 1931.

Domnule Administrator,

În conformitate cu rezoluția ministerială pusă pe adresa Casieriei Centrale a Tezaurului Public Journ. al această Direcțiune sub Nr. 44031 vă facem cunoscut, că achitarea ordonanțelor de plată salariilor funcționarilor publici în genere, pe luna Noembrie, 1931 o veți face fără să le pretindeți chitanțele de plata impozitului global, cu obligațiunea însă pentru Domnii mandatară de a nu achita salariile decât funcționarilor, cari le vor justifica plata acestui impozit pe anul în curs, urmând ca în coloana de observațiuni a ordonanțelor de plată individuale și în statele de plată salariilor pe luna Decembrie, 1931 să se treacă neapărat în dreptul fiecărui funcționar No. chitanței percepției emitentă și No. rolului, iar la achitarea ordonanțelor pe luna Decembrie 1931. Domnii mandatară să prezinte pentru control acelei Administrații chitanțele respective însoțite de un tabel nominal de personal ce privește fiecare ordonanță cu datele arătate mai sus care va fi certificat pentru exactitate de conducătorul Direcției ori Serviciului căreia îi aparține personalul în cauză și contrasemnat de mandatarul autorizat să încaseze ordonanțele de salariu. În consecință Vă rugăm să luați măsuri de a nu se achita nici o

ordonanță sau mandat de plată salariilor pe luna Decembrie 1931 până ce nu vi se vor prezenta chitanțele respective de plata impozitului global pe 1931 pe care le veți verifica și confrunța cu tabloul de care facem mențiune mai sus.

Director,
Indescifrabil.

Șeful Serviciului
Indescifrabil.

In consecință toți membrii Venerabilului Cler diecezan se vor acomoda

acestei dispozițiuni și ne vor înainta prin protopopii tractuali chitanțele despre plata integrală a impozitelor de pe anul curent.

Mult Onorații Frați protopopi ne vor înainta aceste chitanțe până la data de 10 Decembrie 1931, cunoscând că pentru întârzierea unui singur preot, plata tuturor nu se va putea ridica și cel virovat va avea să poarte toată răspunderea întârzierii sale.

Din șed. conz. 28 Noemv. 1931.

Nr. 6508.

Episcop Dr. Iuliu Hossu

Partea neoficială.

1 Decembrie 1931

Deși obișnuiți cu necazurile pe cari vremile grele ce le trăim ni le-au adus, totuși ziua de azi — 1 Decembrie 1931, a treisprezecea aniversare a Unirii tuturor Românilor cu Patria Mamă — ziua de azi ne readuce zimbetul bucuriei pe buzele noastre triste.

E ziua mare a biruinței adevărului istoric, care ne-a adus cu sine lumina libertății și bucuria unirii, decretată cu atâta entuziasm la marea adunare dela Alba Iulia. E ziua atâtor lupte și nizuințe, e ziua pentru care a curs atâta sânge e ziua pentru care s'a stins atâta viață.

Dar de atunci s'a scurs timp; zângănitul armelor a amuțit, iar pe mormintele eroilor a crescut iarbă. Treisprezece ani s'au scurs de când dorobanțul român, considerându-și visul pentru care a luptat, îndeplinit — s'a reîntors la muncă. Dar „tempora mutantur”. Bucuria zilei de 1 Decembrie s'a risipit, iar în urma ei, vâlul necazurilor de fiecare zi, nesiguranța zilei de mâine — rezultanta fatală a vijeliei de ieri — și-a făcut locul. In locul zimbetului de ieri, azi pe fața fiecăruia

e brăzdată aceeași durere, același năcaz. Vremile ce le trăim ne-au obișnuit cu durerea, ne-au adus atâtea decepții...

Dar „să stăpânim durerea care pe om supune;” zorile zilei de 1 Decembrie să ne găsească cu zimbetul bucuriei de ieri pe buze, și durerile și necazurile zilei să le risipim. Ziua de azi să ne fie prilejul bine venit al înfrățirii noastre, pentruca, cu puteri unite să putem învinge necazurile și greutățile vieții. Egoismului zilei de azi să-i punem în față desinteresul personal și împreună lucrarea pentru binele comun. Pesimismului ce ne stăpânește, să-i punem stavilă optimismul zilelor viitoare și speranța zilelor mai bune ce vor veni.

Ziua de azi, ziua bucuriei naționale, să o sărbătorim departe de dureri, departe de necazuri, îmbrăcând haina albă de sărbătoare, punându-ne speranța în capacitățile cari conduc și vor conduce destinele acestei Țări cu desinteres și iubire față de poporul nostru român bun și blând.

Ob.

A. G. R. U. la Oradea

— **Congresul General al A. G. R. U.-lui.** — **Frumoasele manifestații religioase și naționale.** — **Procesiunea Euharistică.** — **Ședința festivă.** — **Festivalele.** —

Congresul Asociațiunii Generale a Românilor Uniți ținut în Oradea la 20 și 22 Noemvrie a. c. a avut o reușită strălucită din toate punctele de vedere. Seria funcțiilor religioase, ce s'au desfășurat cu toată pompa ritului nostru oriental, lucrările administrative ale Congresului cu ședințele solemne, în cadrele cărora s'au rostit minunate și entuziaste discursuri, programele artistice cu cântări și declamări: întreaga serie a serbărilor dela Congres a fost un nou prilej de elevare sufletească, a fost o puternică demonstrație a vitalității A. G. R. U.-lui, un nou document al sentimentelor creștinești și românești, de cari sunt animați fiii Bisericii noastre unite cu Roma.

În frunte cu cei patru Arhieri ai Bisericii noastre — J. P. S. Sa *Dr. Valeriu Traian Frențiu*, Episcopul Orăzii, P. S. S. Lor *Dr. Iuliu Hossu*, Episcopul Clujului și al Gherlei, *Dr. Alexandru Nicolescu*, Episcopul Lugojului și *Dr. Alexandru Rusu*, Episcopul Maramureșului — la Congres au participat bărbății cei mai de seamă ai Bisericii noastre, fiii aleși din pătura intelectuală și din țărâtimea dela sate intrunindu-se cu toții la aceasta frumoasă manifestație a Bisericii noastre din Ardeal, putând atât de nimerit aplica la acest Congres zicala „*dela vlădică până la opincă*” cu toții au fost de față.

Organizatorii Congresului, o bună parte din Comitetul central al AGRU-lui, au sosit la Oradea încă de Vineri, 20 Noemvrie dimineața. După ce au ascultat sfânta Liturgie, ce s'a celebrat în Biserica Catedrală pentru invocarea Spiritului Sfânt, aceștia se întrunesc în sala conzistorială a Episcopiei, unde se desbat chestiuni importante, ce urmează a se duce în fața Congresului General: chestiunile presei, a asociațiilor religioase și a regulamentului general, asupra cărora vor face raport Părintele Ion Agârbiceanu, canonic de Cluj—Gherla, *Dr. Aloisie Tăutu*, profesor de Teologie în Oradea și *Dr. Augustin Popa* profesor de Teologie în Blaj. Acestea debateri curg ziua întreagă până seara târziu, cu o mică pauză la orele 4 d. m., când este primirea Arhierilor și a Comitetului Central în gară.

Lume aleasă și imensă este pe peron în frunte cu autoritățile locale, studenți și elevi, intelectuali și țărani, și o pădure de drăpele, când intră în gară. În sunetele fanfarei școlii normale de băieți, acceleratul

dela Cluj. Urale frenetice de „trăiască” izbucnesc din sinul mulțimei postate în fața trenului, când apar în ușa vagonului Prea Sfințitul *Iuliu* al nostru și Prea Sfințitul *Alexandru* al Maramureșului, însoțiți de Profesorul universitar *Dr. Iuliu Hațieganu*, Președintele Congresului, domnii Oanca Birtolon, *Dr. Cloșca-Iuga* și alți membri din Comitetul Central al A. G. R. U.-lui. Înălții oaspeți sunt binevenți în gară de către Președintele Comitetului diecezan Oradea al AGRU-lui, *Dr. Demetriu Kiș*, de Prefectul județului și Primarul orașului, cărora le răspunde în cuvinte calde Prea Sfințitul *Iuliu*.

După primirea din gară înălții oaspeți sunt duși la frumoasa reședință episcopală, unde sunt primiți cu proverbiala-i ospitalitate de către Excelența Sa Înalt Prea Sfințitul *Traian*.

Comisiunile pregătitoare a Congresului, după această mică pauză, își continuă debaterile în ședința Comitetului central și a Comitetului de cenzori, ce se țin în biblioteca Episcopiei, și în care se stabilesc textul regulamentului general, se propun soluțiunile în chestia asociațiilor religioase și în chestia presei, cari apoi se vor aduce în fața Congresului pentru ratificare.

Congresul propriu zis începe *Sâmbătă în 21 Noemvrie*, la sărbătoare Întrării în biserică a Prea Curatei Vergure *Măria*, prin Liturgia Arhierescă, săvârșită de Excelența Sa Înalt Prea Sfințitul *Frențiu*.

Contrar timpului posomorât de mai înainte, în dimineața zilei acesteia raze dulci de soare străbat de pe cerul azuriu, cari și ele îndeamnă pe credincioși să alerge la biserică. Catedrala de altfel mare, spațioasă, de data aceasta este prea mică, pentru a cuprinde pe toți aceia, cari sunt dornici să participe la jertfa lui Hristos-Rege. Slujba se oficiază maiestos splendid, fiind de față și ceilalți trei Prea Sfințiți ai noștri, împreună cu Excelența Sa *Dr. Ștefan Fiedler*, episcopul rom. cat. al Sătmărulei și al Orăzii. După Evangelie predică frumos și cuceritor Părintele canonic *Ion Agârbiceanu* despre eterna luptă, ce este între întunec și lumină, despre dușmănia ce s'a pus, dela început, între puterea infermului și între „*Semănta Femeii*”. Membrii AGRU-lui trebuie să aibă privirea spre lumină, spre soarele dreptății, Isus.

După liturgie, la sfârșitul căreia s'au cu-

minecat o mulțime de fii credincioși, mulțimea se îndreaptă spre sala cea mare a *Cercului Catolic*, unde se ține ședința de deschidere a Congresului. Numai aici, în sala spațioasă, dar acum neîncăpătoare, a Cercului Catolic, putem vedea grandiozitatea faptică a Congresului. Aci putem constata, cât de mulți au alergat la Congresul AGRU-lui din toate părțile Țării: dela București și din Maramureș, din Moldova și din Banat: toate provinciile Țării noastre sunt reprezentate prin ceeace are Biserica noastră mai scump, mai nobil, mai select, mai prețios. Și la aceasta manifestare religioasă și națională a Bisericii noastre a ținut să participe și guvernul și autoritățile bisericesti, civile și militare din Oradea și Bihor. Șapte Episcopi: cei patru ai noștri, Prea Sfințitul *Ciorogariu*, și Episcopul *Mager*, episcopii ortodocși ai Orăzii, și *Fiedler* episcopul rom. cat. al Orăzii și Sătmarului. Dl. Inspector general *Ienciu*, ca reprezentant al Guvernului, Dl. General *Eliade*, comandantul corpului de armată din Oradea, Prefectul județului, primarul orașului, profesori universitari, dela Academii și școli secundare, studenți și elevi, intelectuali și țărani, toți sunt întruniți în frățescă și armonioasă dragoste creștinească și românească în această ședință a AGRU lui.

După „*Împărate Cerese*”, cântat de întreaga incintă, se ridică Dl. *Iuliu Hațieganu*, vicepreședintele AGRU-lui și rostește cuvântarea de deschidere a Congresului. În absența Președintelui — *actualul ministru* Dr. Valer Pop — Congresul este prezidat de vicepreședintele AGRU-lui, de *fostul ministru* Dr. Iuliu Hațieganu Medic savant, în cuvântarea de deschidere, Dl. Hațieganu arată diagnosticul boalei otrăvitoare de care este infectată societatea de azi: stricarea moravurilor, îndepărtarea dela Hristos. Un singur doctor poate vindeca aceasta boală fatală, Hristos și Biserica Lui. Poruncile lui Hristos și ale Bisericii sale sunt leacul dătător de viață, căci ele sunt porunci divine. Cei cu adevărat învățați știu, că singura învățătură adevărată vin dela Dumnezeu și duce la Dumnezeu. Cu gândul la Hristos, cu privirile ațintite spre Roma eternă și spre iubitul nostru Rege, ascultând povețele Mitropolitului și ale Arhiepiscopilor noștri să muncim, și în zilele acestui Congres, pentru mântuirea noastră și a scumpei noastre Români.

După cuvântarea de deschidere o serie de saluturi și bune urări, ce se aduc AGRU-lui, ridică solemnitatea ședinței. Primul vorbește înalt Prea Sfinția Sa Dr. *Valeriu Traian Frontiu*, care nădăjduște, că în cadrele Agrului vor apare mulți creștini practicanți, nu numai botezați.

În numele guvernului salută Congresul Dl. Inspector general *Ienciu*, care numește credința adevărată curcubeu spiritual, ce leagă pământul cu cerul. Adeseori întreprins de fur unoașe aplauze este salutul frățesc al bisericii ortodoxe adus de Prea Sfinția Sa *Romul Ciorogariu*. Binecuvântarea cerului și unitatea credinței o cerșește dela Domnul, Prea Sfinția Sa *Fiedler*; Prea Sfinția Sa *Pacha*, episcopul Timișoarei, reținut fiind de serbările jubilar de la reședința sa, trimite o scrisoare cu calduroase urări de bine. În numele Prea Sfinției Sale *Robu* dela Iași vorbește Părintele Dr. *Anton Gabor*, iar în numele Franciscanilor români Părintele *Bișoc*, ambii dorind o frățescă colaborare între AGRU și catolicii din vechiul regat. Salutul armatei îl aduce Dl. *General Eliade*, iar al orașului Dl. *Primar G. Sofronie*, care aduce frumoase elogii Bisericii unite, care atât de mult a binemeritat pentru binele neamului. Dl. *Petrescu-Ercea* decanul Academiei de drept din Oradea arată, că Biserica ne-a adus libertatea și ne-a dat Țara de azi. Mai vorbesc plini de entuziasm: Dl. *Teodor Neș* reprezentantul asociațiunii profesorilor; dna *Candrea*, în numele reuniunii femeilor; dș. *Dr. Irina Berinde*, în numele femeilor din Maramureș; reprezentanții Astrului: *Gh. Biriș* (Iuj) *Rednic* [București], *Oniga* [Timișoara] și *Rața* [Oradea]. Dl. *A. Mavrodin* aduce salutul asociațiunii profesorilor secundari din țară; Păr. vicar *Ilariu Boros* al Astei din Maramureș, iar dl. *Ștefan Pop*, directorul liceului Sf. Sava din București al AGRU-lui din capitala Țării. În urmă organizația diecezană Oradea și Reuniunile Mariane cu cei zece mii de membri din aceasta Eparhie salută Congresul prin cuvântul profesorului Dr. *D. Chișiu*.

Din ședința de deschidere s'au trimis telegrame omagiale Prea Fericitului Părinte Papa Pius XI-lea, M. Sale Regelui Carol II și înalt Prea Sfinției Sale Mitropolitului Suci.

În ședința de după masă, ținută în aceeaș sală a Cercului Catolic sub prezidiul D-lui Dr. *Gelu Egri*, s'au discutat problemele de ordin practic, cari își așteptau rezolvirea dela acest congres și cari, mulțumită lucrărilor pregătitoare, s'au și rezolvit. La propunerea raportorilor comisiunilor alese de mai înainte, Congresul în ședința aceasta primește dările de seamă ale Comitetului central: darea de seamă generală prezentată de secretarul general Dr. *Augustin Popa* și darea de seamă despre situația casei, întocmită de casierul E. *Birtolon*. În locul Părintelui Dr. *Aloisiu Tăutu*, care — spre regretul tuturor — era bolnav. Dl. prof. universitar Dr. *Alexandru*

Borza, propune, și Congresul aprobă, concluziunile, la care a ajuns comisiunea în debaterile anterioare referitor la situația asociațiilor și reuniunilor de pietate, cari sunt în Biserica noastră și referitor la raportul lor față de AGRU.

Un mare pas înainte a fost, că studenții noștri, sfătuiți la aceasta de părintele-prepozit dela Blaj Iacob Popa și Dl. prof. univ. Dr. Alexandru Borza, au constituit „*Federala*” cu sediul în Cluj și că în curând se vor înscrie în organizația internațională a studenților catolici „*Pax romana*”.

În legătură cu unele expuneri din raportul general, dl. Dr. Victor German cere comitetului AGRU-lui să intervină, cu toată energia, pentru repararea marelui nedreptăți, ce se face preoților noștri prin noul buget. Iată că ia cuvântul dl. insp. gen. Ienciu, asigurând Congresul de bunele intențiuni ale D-lui N. Iorga, președintele Consiliului de Miniștri, căruia îi va arăta justele dorințe ale Clerului unit. Părintele arhidiacon Gh. Maior, protopopul Orăzii, pretinde, ca guvernul să dea un răspuns bărbătesc preoțimei, care și a pus sufletul la temelile țării; nu se poate tolera, să fie batjocorite familiile preoților, cari au fost și sunt fala Ardealului nostru. Părintele-vicar dela Năsăud Dr. Titus Malai, deputat, arată în cifre nedreptatea, ce ni se face și cere să mergem pentru dreptate chiar până la M. S. Regele. Dl. Dr. V. Roman, adeseori întrerupt de furtunoase aplauze spune, că mirenii sunt datori să apere aceasta cauză dreaptă, ce nu este numai a preoțimei ci a întregii noastre Biserici bătând păstorul se va împrăștia turma fără să se țină seamă de ruina țării, care se pregătește în acest chip. Ridicându-se din nou la cuvânt Dl. insp. Ienciu, asigură că va interveni cu insistență la guvern, pentru ca sa se facă drepte în aceasta cauză.

Apoi Părintele *Septimiu Popa* ține o prea frumoasă conferință, în care sub titlul „O pagină din trecutul Bisericii române unite”, arată, cum a fost întemeiată „Unitatea” dela Blaj, în ce spirit a fost scrisă și ce mari servicii a adus aceasta foaie Neamului și Bisericii.

După ședința de după masă la orele 7 seara în catedrala arhiplină se săvârșește Paraclisul în cadrele căruia predică Părintele-canonice Dr. Ioan Coltor, dela Blaj despre frumusețile și virtuțile Prea Curăței Fecioare Maria, nepătata noastră Mamă cerească.

După Paraclis urmează cel mai mare și cel mai impresionant moment al Congresului general, *Procesiunea Euharistică*, care în splendoarea sa a întrecut toată închipuirea și care nu se poate descrie.

Aceste clipe trebuiau trăite. Domnul Măririi Hristos-Regele, încunjurat de o imensă mulțime, ce purta făclii în mâini, și de un lung șir de preoți îmbrăcați în haine strălucitoare, cu cinci Arhierii în frunte, a parcurs străzile și piața feeric iluminată, împărtaşind binecuvântare peste toți cari îl adorau. În cântece evlavioase, în dangătul melodios al clopotelor tuturor bisericilor, în sunetele fanfarei, Domnul Cerului și al Pământului a făcut un drum triumfal în cadrele Congresului general al AGRU-lui. Clipe înălțătoare, mișcătoare, pline de sfânt entuziasm au fost acestea sub impresia că- rora am petrecut noaptea și am început lucrările zilei următoare, când dimineața clopotele iarăși ne-au chemat la rugăciuni.

Duminecă, în 22 Noemvrie se țin două liturgii. — În catedrala liturgie solemnă, potificată de cei trei Arhierii: P. S. S. Lor Frentiu, Hossu și Rusu, încunjuțați de un mare număr de preoți și patru diaconi. Corul splendid al P. Hubic, acompaniat de orhestră, răsună armonios și dulce cântând răspunsurile liturgice. Predică Prea Sfințitul Iuliu al nostru, cu cunoscută-i vervă măiestrică și căldură oratorică. Arată datorințele creștinului bun față de Dumnezeu creatorul nostru și datorințele de cari trebuie să fie animați membrii AGRU-lui astăzi, în vremuri atât de grele, ca să ajutăm pe cei săraci și năcăjiți. Frumoasa predică a fost ascultată cu viu interes, storcând lacrimi din ochii imensei mulțimi îndesuită și de data aceasta în catedrală. În cadrele Liturgiei mai mult de o jumătate de oră se cuminecă suflete evlavioase, primind pe Domnul din mâinile celor trei Arhierii pontificanți. Se împărtaşește întreg Comitetul central al AGRU-lui în frunte cu Dl. prof. univ. Dr. Iuliu Hațieganu.

În acelaș timp în biserica Seminarului pontifică liturgia arhierască, la care asistă tineretul, studențimea și elevii, Prea Sfinția Sa Dr. Alexandru Nicolescu al Lugojului, care în cadrele liturgiei ține tineretului o predică plină de cuvinte blânde, apostolice, ce sunt nesterș înfipte în inimile plâpânde ale celor prezenți. Aici cântă corul bine dirijat de Dl. prof. Ambroziu Iliușiu.

După Liturgiile arhieresti *Reuniunile Mariane* ale elevilor au aranjat un festival, într'adevăr artistic, în sala teatrului Regina Maria. Programul *matineului* a fost compus din coruri variate și dragute [cor mixt, corul congregației teologilor, al elevilor, al școlii normale băieții], din frumoase lucrări făcute în cinstea Prea Curăței și citite de Elisabeta Moisa, Ana Ciarnău, Ovidiu Ciorțin și din „Oda” Părintelui Gârleanu, reușit declamată de către Maria Jileriu. În

cadrele matineului a rostit „Cuvintele către tineret” Dl. prof. univ. *Dr. Alexandru Borza*, lămurind evident și eclatant raportul dintre știință și credință.

După matineu a urmat în sala mare a Cercului Catolic masa comună, care a decurs în cea mai armonioasă bună dispoziție, fără să se fi rostit, foarte nimerit, nici un toast.

După amiază la orele 5 a fost *ședința festivă* a Congresului care a fost prezidată de Înălții Arhieriei, intrarea cărora este salutăată de corul Hubic prin „Pe Arhieriei”.

Ședința este deschisă de Înalt Prea Sfinția Sa *Dr. Traian Valeriu Fronțiu*, care vorbește despre adevărata dragoste creștinească și datoriile ce ne impune aceasta și apoi binecuvântând congresul declară ședința deschisă.

Ilustritatea Sa *Iacob Popa*, prepozitul Capitlului mitropolitan, aduce binecuvântarea arhierescă a Înalt Prea Sfinției Sale Mitropolitului Vasile.

Dl. prof. *Dr. Victor Onișor*, dela Universitatea din Cluj, ține o doctă și concentrată conferință despre „Problema socială în lumina creștină”, arătând învățăturile, ce se pot scoate din enciclicile papale „*Rerum Novarum*” și „*Quadragesimo anno*”, pentru îndreptarea haosului social de astăzi. Prea Sfinția Sa *Dr. Alexandru Rusu*, Episcopul Maramureșului, mănecând din enciclica „*Casti connubii*”, ține un înflăcărat discurs despre „Familia și educația creștină”: punând în lumină vie sfințenia și indisolubilitatea căsătoriei, dreptul la viață a copilului și creșterea creștinească a lui. Nu putem tăcea aci sărbătorirea spontană, ce s'a făcut în cadrele acestui mare discurs, profesorului Augustin Cosma, care în scurtă căsnicie a dat Bisericii și Neamului șapte copii frumoși și sănătoși. Părintele-canonice *Ion Agârbiceanu* citește Congresului, și Congresul aprobă, concluziunile, la cari a ajuns comisiunea, care a cercetat chestiunea presei noastre. Pentru ducerea la îndeplinire a celor fixe în concluziuni — și în special pentru pornirea unui cotidian la București — se alege un comitet din care fac parte ca membri, delegați din toate eparhiile Provinciei noastre mitropolitane (Eparhia noastră este reprezentată prin Părintele canonic *Ion Agârbiceanu* și prof. *Dr. V. Bălibanu*). Se aduc mulțumiri D-lor *Alexandru Lupeanu* și *Iuliu Maior*, cari prin „Unirea Poporului”, și părintelui *A. Gabor* dela Iași, care prin publicațiile sale de acolo, au adus servicii mari AGRU-lui și cauzelor sale.

În sfârșit, în continuare și înflăcărâte aplauze. Dl. *Dr. Iuliu Hațeganu*, rostește magistratul său discurs de încheiere a Congresului, care

discurs sperăm, să avem onoarea, a-l publica în întregime

Lucrările Congresului, începute în 20 Noemvrie în biserică, s'au încheiat în 22 Noemvrie tot în biserică, unde în catedrala scaldată în valuri de lumină se cântă triumfător, emoționant și elevat „Te-Deum” cântat de corul Hubic și în cursul căruia se cântă „Tu ești Petru” pentru Papa și „Imnul Regal” pentru Rege.

Seara — după multe lucrări a fost binevenită o frumoasă și înălțătoare distracție — în sala teatrului Regina Maria s'a dat un festival artistic muzical de minunatul cor al părintelui Hubic, și al elevilor conservatorului pe care îl conduce. Festivalul, întocmit cu concursul Doamnei și Domnului *Dr. Mărcușiu* a Domnului *G. P. Văleanu* a Domnișoarei *Ileana Erdeli* și a D-lui *Cornel Torsan*, a fost la culmea artei, și pentru Congresul A. G. R. U-lui nu s'ar fi putut afla o încheiere mai potrivită, decât această distracție frumoasă sufletească.

Nu putem în de-ajuns sublinia admirația, de care a fost cuprins întreg Congresul față de harnicii și neobosiții organizatori dela Oradea. ai serbărilor AGRU lui, cari ne-au cauzat în aceste trei zile atari desfătări sufletești, suvenirea cărora vom purta-o neștearsă în sufletele noastre.

Raportor.

Diverse.

Precum am anunțat și în numărul nostru trecut, Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Iuliu în 14 Noemvrie a. c. a tost plecat la București, unde a participat la dechiderea solemnă a Corpurilor Legiuitoare și împreună cu ceilalți Prea Sfințiți ai Bisericii noastre, au fost la dl. președinte al Consiliului de Miniștri și la dl. ministru al Finanțelor, cărora le-au arătat situația gravă a preoțimii noastre și au cerut rectificarea proiectului de buget pe anul 1932, în care pentru preoțimea noastră se prevede un „salar” în înțelesul strâns al cuvântului ridicol, injust și provocător. Reîntors din Capitală Miercuri, în 18 Noemvrie, Vineri, în 20 al aceleiași lune Prea Sfințitul a plecat la Oradea, pentru a fi de față la grandiosul Congres general al A.

G. R. U.-lui, ce s'a destășurat cu mare fast în zilele de 21—22 Nov. a. c. și despre care raportăm în alt loc. Dela Oradea cei patru Arhiepiscopi — P. P. S. S. L. L. Valeriu al Orăzii, Iuliu al no tru, Alexandru al Lugojului și Alexandru al Maramureșului — au plecat în corpore din nou la București, pentruca în chestiunea rușinoasei salarizării, ce se proiectează prin noul buget pentru preoți, să meargă la Majestatea Sa Regel. Cui demersurile făcute la guvern nu promiteau mari speranțe de îmbunătățire, Prea Sfințitii Vineri, în 27 Noemvrie s'au prezentat în audiență la Majestatea Sa Regele Carol II. Majestatea Sa, ascultând justa cerere a Corului nostru Episcopal, a binevoit prea grațios a promite îndreptarea injustiției, de care suntem amenințați. **În cadrele acestei audiențe Majestatea Sa a binevoit a distinge pe Prea Sfințitul Iuliu cu decorația Ordinului Regele Ferdinand I. în grad de Mare Ofițer. Din Capitală Prea Sfințitul Iuliu s'a reîntors la Reședință Sâmbătă, în 28 Noemvrie a. c.**

Misticism și Credință. Conferința de Joi, 19 XI. c. a părintelui canonic I. Agârbiceanu, a oferit un prilej de desamăgire tuturor oamenilor noștri de bine. Numărul restrâns al ascultătorilor vălea izbitor puținătatea, mai adecvat spus, absența interesului, pe care lumea noastră intelectuală, în marea ei majoritate, îl nutrește față de problemele de ordin sufletesc chiar și atunci când ele sunt tratate de scriitori analiști de talia păr. Agârbiceanu. Căci, abstrăgând, ca să zic așa, pe profesioniștii spiritualității, de preoții și leviții celor două biserici românești și de elevele școlii normale de fete, nu ți-ar trebui multă trudă ca să numeri restul auditoriului. Doar era atât de îmbietoare — și pentru un pretins intelectual independent — tema anunțată de cu vreme pe afiș; tema care preocupă cu înfrigurare pe gânditorii și psihologii Apusului și prin imitație pe ciracii lor din București. Îți venea să crezi, că pătura cărturarilor români de azi după ce a dezertat — admit excepțiile — din sumeție dela datoria sfântă de creștin, renunță pe îndelete, ostenită, și la pretențiile de intelectuali în sensul specific și ostentativ al cuvântului.

Teza conferinței a fost tratată, nici mai mult nici mai puțin — în chip magistral. Bine aprofundată și clar expusă a captivat atenția publicului dela primele fraze. Fără violențe de limbaj, o dicțiune fluentă exterioriza pe deplin gândul launtric.

Trei sunt facultățile cari — a dovedit conferențiarul — ne pun în contact cu lumea suprasensibilă a spiritului. Anume: rațiunea, simțul intuiției mistice și credința. În deosebi a stăruit asupra acestui simț mistic, care elaborează datele individuale asupra lumii transcendente. Iată, deci, cele două elemente constitutive a tot ce-i mistic: o facultate launtrică — *intuiția* și un proces asiderea intern — *elaborarea*, frământarea datelor înmagazinate. Intuiția aceasta mistică înfățișată ca o putere vajnică și oarbă — un torent — a înfiorat pe ascultători prin urmările ei funeste, fatale, când nu-i calăuzită. Concluzia practică asupra necesității absolute a unui mentor priceput în viața duhovnicească, s'a desprins cu o evidență irezistibilă.

Conferința a fost urmată cu viu interes de întreg auditorul, iar la sfârșit a fost în delung aplaudată. (t. h.)

Conferința Părintelui Chișiu. În ziua de 20 Nov. a. c. a vorbit, în cadrele conferențelor aranjate de Reuniunea „Sf. Maria“, Păr. Dr. Simeon Chișiu despre „*Iubirea creștinească, și ajutorarea celor lipsiți*“. Subiect potrivit întocmai, ca urmare a ceea ce stabilise în conferința anterioară Păr. canonic I. Agârbiceanu, că anume „trebuie să trăim viața spiritului“, și potrivit de alta parte, privind lipsa ce dăinuiește astăzi peste tot și care trebuie să preocupe toate sufletele creștinești.

È vorba de acei copii rămași fără de părinți, pradă mizeriei, despre acei bătrâni cari, ajunși incapabili, de muncă nu mai au din ce să-și susțină viața; despre acele sârmane familii, ai căror susținători în urma vitregiei timpurilor nu mai au de unde să câștige cele necesare traiului, și în sfârșit despre mizeria, sub orice forme s'ar prezenta ea.

Intrucât pentru sanarea unei boli se recurge a se cunoaște cauza aceleia, foarte mulți au căutat să afle cauza acestei lipse ce bântue în lumea iatregă. Nu s'a putut răspunde, fiindcă se învarteau cu gândul într'un cerc prea strimt, și nimeni nu s'a gândit că fundamentala cauză a acestei mizerii mondiale, este tocmai imoralitatea, este lepădarea omenimei de Dumnezeu. În consecință, leacul acestei boale va fi întoarcerea la Dumnezeu, restabilirea între oameni a legii dragostei adevărate creștinești.

În acest scop Părintele Papa Piu XI dela Roma a lansat un apel către toți aceia, în cari a mai rămas vre-o scânteie de cre-

dință și în cuvinte pline de înduioșătoare dragoste părințească, deschide o colecție pentru ajutorarea multime de nenorociți ai mizeriei. Acest apel, zice oratorul, a avut, răsunset în mai multe țări, și își exprimă credința că și la noi va fi primit și se va răspunde cu aceeași dragoste și mai cu seamă în reuniunile religioase. Această cruciadă trebuie să pornească mai ales că rezultatul ei nu va proveni atât din ajutorul material, cât din însăși dragostea ce se va manifesta în această ofertă. Numai așa se va putea dovedi o adevărată dragoste creștinească, care presupune pe lângă iubirea de Dumnezeu și iubirea de aproapei.

LA LIBRĂRIA DIECEZANĂ, Gherla
se află de vânzare

Minunile Lui Isus

Explicate în omilii, trad. de *Dr. George Fireza*. — Prețul 120.

Istoria unui Suflet

editura sf. Unire. — Prețul 100 Lei.

Momente din Viața Bisericii unite în ultimi zece ani

de *I. Georgescu*. — Prețul 100 Lei.

Stropi de Rouă

de *Dr. Alexandru Nicolescu*, Episcopul Lugojului. — Prețul 100 Lei.

Cărți de rugăciuni:

Mângâierea ereștinului de Genț.
Prețul 80 Lei.

Matricula Botezaților, Cununaților, Morților, legată în pânză 280 Lei.

Protocol pentru *Rațiuni* 280 Lei.

Protocol pentru *Liturgii, predicii*
carte postală, protocol de ședințe 180 L.

Tot felul de tipărituri — extra-se matriculari, informațiuni periodice, diplome pentru cantori, coale pentru rațiuni, statul activ și pasiv etc. — toate în ediție nouă; hârtie fină, cerneală, penițe, creioane, tamponuri, etc. în preț redus și calitatea cea mai bună.

Furnizăm sigile și stampile pentru Oficii! Toate comenzile se execută prompt și cu reîntoarcerea postei.

DECRETELE

Conciliilor Provinciali I. și II

se află de vânzare la **Librăria Diecezană**

Gherla. — Piața Unirii 13.

Prețul unui exemplar 100 Lei, plus porto postal.

Galea Ceriului. — Prețul 30 Lei.

Vie împărăția Ta. — Prețul 40 Lei.

Conducătorul. — Prețul 20 Lei.

Teologia Dogmatică volumul I. și volumul II. de I. P. S. Sa

Dr. Vasile Suciu.

Prețul unui volum 250 Lei, plus

porto postal, și Teologia Dogmatică Specială vol. I. Prețul 300 L plus porto și volumul II. Prețul 360 Lei.

Asortiment bogat de tot felul de rechizite cancelariale necesare pentru Oficiile protopopești și parohiale.

Protocol exhibitor, legat în pânză
280 Lei.

Avem la depozit:

Părți componătoare de Iconostas

(Ușa împărătească).

Tabernaculum (cu baldachin) dela 2000.

După modelul bisericii Curtea de Argeș.

Amvon dela 5000.—

Terapod

Sfeșnic (cu 1—2, 4, 6, 8, 10 brațe).

Candelabre

Cruce pentru sărutat.

Toate executate în stil românesc, roman și bizantin.

La firma:

S. Keresztesi

Tâșnad (jud. Sălaj).

Planșitorul și constructorul iconostasului plutitor, a Catedralei episcopale din Baia-Mare.